

- ● Årets statsverksproposition behandlar det tredje året enligt 1968 års försvarsbeslut och bygger på de i detta beslut angivna ramarna. Anslagen inom försvarsdepartementets verksamhetsområde för budgetåret 1970/71 beräknas till totalt 5.835,8 mkr, vilket innebär en ökning från innevarande budgetår med 202,7 mkr. Härtill kommer 258,4 mkr av reservationsmedel att tas i anspråk varigenom den totala utgiftsramen uppgår till 6.094,2 mkr. ● ● ●

I avvaktan på särpropositioner

Civilförsvarets andel utgörs av ett anslag om 121,3 mkr. Försvarsgrenarnas materielanslag, av övningsanslagen till värnpliktiga och frivilligorganisationernas anslag tas upp endast med beräknade belopp i avvaktan på särpropositioner senare i vår. Utgiftsfördelningen mellan försvarsgrenarna redovisas därför först i nr 3/70.

I propositionens förtext redovisas ett stort antal åtgärder i effekthöjande syfte, som genomförts eller håller på att genomföras. Bland dessa kan nämnas det nya planeringssystemet, inrättandet av försvarets materielverk, FMV, och försvarets rationaliseringsinstitut, FRI, omorganisation av militärsjukvårdens ledning, ett nytt inskrivningssystem samt ökad användning av data-system.

SK 60 TILL F21

Sysselsättningsfrämjande åtgärder har vidtagits i Norrland inom försvarets område. Beslut har fattats att förlägga en lätt attackdivision utrustad med flygplan SK 60 till F21 i Luleå.

Undersökningar att lokalisera ett nytt fredsförband till det inre av övre Norrland har igångsatts, och materielbeställningar har i ökad omfattning lagts ut på norrländska företag.

Slutligt förslag framläggs beträffande organisation av den militära vädertjänsten. Förslaget innebär bl a inrättande av regionala vädercentraler i anslutning till lfc 05 och Sl. En tjänst för meteorolog utgår. Förslag om flygvapnets organisation i Stockholmsområdet berörande F2, F8 och F18 kommer senare att läggas fram i särproposition. Beträffande nytt planerings- och programbudgetsystem för försvaret anges att det grundläggande utredningsarbetet har slutförts under 1969 samt att frågan om införande av systemet är under beredning. Kungl Maj:t har därefter fattat beslut om införande av det nya planerings- och ekonomisystemet fr o m 1972/73.

PLANERINGSINRIKTNINGEN

ÖB har i yttrande över långsiktplaner och anslagsframställningar för 1970/71 föresla-

git en förändring av planeringsinriktningen. Som bakgrund till sitt yttrande pekar ÖB på att den militärpolitiska utvecklingen fortfarande är ovisst. Utvecklingen av försvarsutgifterna utomlands visar en skiftande bild, vilket på sikt bedöms kunna leda till en förskjutning av maktbalansen i vår omvärld. ÖB anser att detta i förening med nuvarande riktlinjer för försvarets utveckling innebär att vår eftersläpning i försvarseffekt ökar från år till år.

Utvecklingen inom materielsektorn enligt den för närvarande föreskrivna planeringsnivån — en i fasta priser oförändrad utgiftsram fr o m budgetåret 1971/72 — leder enligt ÖB till en urholkning av den kvantitet, kvalitet och uthållighet som krigsförbanden hade vid tidpunkten för försvarsbeslutet. Ramarna i planeringsnivån är kraftigt pressade för alla funktioner. Medel för teknisk forskning och utveckling och för nya vapensystem har därför inte kunnat sättas av i tillräcklig utsträckning.

ANPASSNINGSKRAV

Planerna utvisar enligt ÖB, att den fr o m 1971/72 horisontella planeringsnivån kommer att innebära en successiv urholkning av krigsorganisationen. Handlingsfrihet kan skapas endast i begränsad utsträckning. Intentionerna i 1968 års försvarsbeslut bedöms härigenom inte kunna uppfyllas. Mot denna bakgrund anser ÖB att planeringen fr o m budgetåret 1972/73 måste utgå från en ekonomisk ram som minst motsvaras av den sk fortsättningsnivån, dvs en årlig ökning av utgiftsramen med 50 milj kr fr o m budgetåret 1972/73. För att reell handlingsfrihet skall nås anser ÖB, att planeringen redan fr o m nästa budgetår måste anpassas efter denna högre nivå.

Departementschefen framhåller beträffande planeringsinriktningen för framtiden att planeringen varit allt för stelt inriktad efter den högsta planeringsnivån, när under tidigare försvarsbeslutsperioder planeringen skett i flera planeringsnivåer. Vissa gjorda investeringar i tidigare skede kunde inte fullföljas eller ge det avsedda resultatet. Ett genomgående drag har varit att statsmakterna har velat försäkra sig om en viss handlingsfrihet efter beslutsperioden. Mot denna bakgrund anser departementschefen att det nuvarande huvudalternativet med

en horisontell planeringsnivå måste vara riktigt.

PÅ SÄKERHETSFRONTEN INTET NYTT

Departementschefen framhåller också att en ändring av planeringsnivån under löpande försvarsbeslutsperiod skulle kunna uppfattas som ett nytt försvarsbeslut och innebära lösningar inför nästa beslut. Påtagliga förändringar måste därför inträffa om ett sådant steg skall tas.

Departementschefen tar i detta sammanhang upp den säkerhetspolitiska utvecklingen efter 1968 års försvarsbeslut och anger, att några ändringar — som från säkerhetspolitiska utgångspunkter motiverar en omprövning av gällande planeringsnivå för försvaret — inte inträffat.

AVSPÄNNING OCH UPPTÄPPNING

Tjeckoslovakienkrisen har i stort sett inte förändrat den militära styrkesituationen i Europa. Händelserna i Tjeckoslovakien kan därför inte tolkas så att riskerna för en militärkonflikt i Europa mellan öst och väst skulle ha ökat.

Situationen i Mellersta östern är allvarlig och innebär risker för oavsiktliga kollisioner. I Vietnam bedöms parterna sträva mot en avveckling av konflikten. En oroad politisk utveckling under de senaste åren har gällt relationerna mellan Sovjet och Kina. De hösten 1969 inledda förhandlingskontakterna kan emellertid tyda på en vilja till fredlig lösning av problemen.

Tysklandsfrågan har sedan 1945 varit det dominerande politiska problemet i Europa. Detta är fortfarande olöst även om en viss uppmjukning av den västtyska politiken har skett.

● ● ● Supermakternas vilja att söka lösa svåra politiska problem har kommit till uttryck vid flera tillfällen. ◇ ◇ Motiv för en omprövning av planeringsnivån föreligger således inte enligt departementschefen.

Som redan nämnts kommer ett flertal särpropositioner till 1970 års värriksdag att fylla de luckor som finns. Det blir anledning att senare återkomma i FLYGVAPEN-NYTT nr 3/70. ■

FO/FS-Bg